

ЗНАЧЕННЯ ТА ОРГАНІЗАЦІЯ УПРАВЛІНСЬКОГО ОБЛІКУ НА ПІДПРИЄМСТВІ

За сучасних умов для успішного контролю й управління витратами на виробництво продукції та формування її собівартості важливо впроваджувати управлінський облік. Це не означає, що фінансовий бухгалтерський облік втрачає своє значення в управлінні підприємством.

Досить часто в спеціальній літературі висловлюється негативне ставлення до впровадження цього обліку. На думку деяких фахівців, поділ на фінансовий та управлінський облік призводить до розриву єдиної системи бухгалтерського обліку. Але це не так. Управлінський залишається складовою єдиного бухгалтерського обліку підприємства і ведеться з використанням єдиного плану рахунків бухгалтерського обліку.

Дані фінансового обліку відображують результати минулої діяльності підприємства і призначені виключно для зовнішніх користувачів, а управлінський облік необхідний для внутрішніх потреб фірми, тобто для її керівництва і спрямований на діяльність в майбутньому.

Управлінський облік – це процес виявлення, вимірювання, збирання, нагромадження, аналізу, підготовки, інтерпретації та передачі облікової інформації, яка використовується управлінським персоналом при прийнятті управлінських рішень та для забезпечення ефективного використання ресурсів [1].

Нападовська Л.В. відстоює позицію необхідності управлінського обліку. У своїх роботах вона відзначає основні переваги його запровадження на підприємствах, до яких відносить такі:

– досягнення прозорості при формуванні собівартості продукції та оптимізації асортименту продукції, що дасть змогу поступово збільшити частку найвигідніших видів продукції в продуктовому портфелі;

– реальну можливість формування гнучкої цінової політики, вигідної не лише підприємству, а й покупцям;

– появу можливості оцінки з точки зору ефективності витрат за всіма видами продукції, функціями, процесами, проектами, відповідальними особами, регіонами. А отже, підвищення ефективності контролю та управління [2].

Головною метою управлінського обліку є допомогти компанії досягти її стратегічних цілей.

Саме управлінський облік забезпечує менеджерів інформацією, яка забезпечує можливості збільшувати капітал його власникам, а робітникам підприємства – покращувати їх матеріальне становище.

Організація управлінського обліку є внутрішньою справою самої організації. Ведення управлінського обліку не є обов'язковим для підприємства, але його наявність забезпечує ефективність управління діяльністю. Тому, рішення про доцільність ведення управлінського обліку керівник організації ухвалює виходячи з оцінки витрат і вигід від його функціонування. Вирішальне значення при цьому мають відігравати розміри підприємства, потреби щодо забезпечення інформацією всіх рівнів управління та методики збору й опрацювання даних [3].

Більшість даних управлінського обліку являється комерційною таємницею, оскільки вони відображають стратегію і тактику підприємства в умовах конкуренції. Тому саме керівники підприємства є користувачами управлінської інформації. Для отримання максимальних результатів діяльності, досягнення бажаних результатів діяльності власного підприємства в майбутньому керівникам вже не достатньо знати, скільки коштує та чи інша продукція, для них важливо, чому вона стільки коштує, а головне, як зробити так, щоб її виробництво було вигідним?

Ефективне управління підприємством залежить значною мірою від розвиненості системи управлінського обліку та ступеня її комп'ютеризації. Працюючи із системою управлінського

* Науковий керівник – Поливана Л.А., к.е.н., доцент

обліку, бухгалтер повинен використовувати хороші програмні продукти. Йому потрібні знання в області аналізу, планування, контролю, а також інструменти для втілення цих знань у життя. Як стверджують науковці, для успішного здійснення впровадження системи управлінського обліку необхідні три невід'ємні складові:

1) участь у процесі постановки: часто керівництво вважає, що не слід втручатися у ту сферу, де є власні спеціалісти.

2) фахівці: керівництву слід усвідомлювати, що для постановки управлінського обліку йому слід наймати не бухгалтерів, а саме спеціалістів, у яких є такий досвід. Однак варто розглянути ідею про залучення власних фахівців, а не тимчасових консультантів;

3) спеціальні ресурси для реалізації цієї задачі: якщо підприємство зважилося на виконання поставленої задачі, йому знадобиться багато як грошових витрат, так і витрат часу.

Важливою особливістю управлінського обліку є те, що всі доходи і витрати підприємства враховуються і контролюються у відповідних центрах відповідальності. Тому внесення до системи внутрішньогосподарчого обліку елементів зарубіжних методів обліку витрат (системи «стандарт-кост») дозволить підвищити його контрольні і інформаційні можливості для формування як короткострокових, так і стратегічних управлінських рішень.

Виходячи з вище сказаного, можна зробити висновок, що управлінський облік є ефективним інструментом управління, тому що створює конкурентні переваги в ринковому середовищі, а саме, забезпечує підприємство ключовою інформацією. Управлінський облік є інструментом управління діяльністю підприємства, об'єднуючи практично всі функції управління – облік, планування, координацію, контроль, аналіз, прийняття рішень. Існує багато протилежних думок щодо методики впровадження управлінського обліку, тому застосування управлінського обліку, ще не набуло належного поширення. Я вважаю, що керівники України зрозуміють важливе значення управлінського обліку та будуть впроваджувати його на своїх підприємствах.

Література.

1. Засадний Б. Управлінський облік: шлях до ефективного управління // Б. Засадний // Справочник економіста. – 2009. – № 1-2. – С. 85-90.
2. Нападовська Л.В. Управлінський облік: суть, значення та рекомендації щодо його використання в практичній діяльності вітчизняних підприємств / Л.В. Нападовська // Бухгалтерський облік і аудит. – 2005. – № 8-9. – С. 50-62.
3. Белоусова І. Управлінський облік на підприємстві / І. Белоусова // Бухгалтерський облік і аудит. – 2005. – № 4. – С. 44-47.

КУЗЬМИНСЬКА О.О., КРАСНОЖОН О.В.*

*Харківський національний технічний університет
сільського господарства імені Петра Василенка*

ВПРОВАДЖЕННЯ УПРАВЛІНСЬКОГО ОБЛІКУ НА УКРАЇНСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВАХ

Управлінський облік став невід'ємною частиною облікової системи значної частини компаній в країнах з розвинутими ринковими відносинами, а останнім часом і в Україні. За останні роки спостерігається тенденція до збільшення кількості керівників українських підприємств, які не сумніваються в ефективності застосування управлінського обліку як системи

---

* Науковий керівник – *Поливана Л.А., к.е.н., доцент*